

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Oktawian Nawrot (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestu Z. B.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 15 października 2023 r.,

przy udziale Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 7 grudnia 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

Z.B., pismem z 23 października 2023 r. (data nadania w placówce pocztowej operatora wyznaczonego), wniósł do Sądu Najwyższego protest wyborczy z uwagi na dopuszczenie się „przestępstwa przeciwko wyborom, mającego zmasowany charakter na terytorium całego kraju”.

Wnoszący protest wskazał, iż pełniąc obowiązki męża zaufania był świadkiem zadawania przez członków okręgowej komisji wyborczej wyborcom pytań dotyczących wydawania kompletu kart do głosowania.

W odpowiedzi na protest, w piśmie z 8 listopada 2023 r. (data prezentaty Sądu Najwyższego), Państwowa Komisja Wyborcza wyraziła opinię, że protest

powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu, jako niespełniający warunków formalnych, zaś w przypadku rozpoznania przez Sąd Najwyższy zarzutów, o uznanie protestu za bezzasadny.

W odpowiedzi na protest, w piśmie z 9 listopada 2023 r. (data prezentaty Sądu Najwyższego), Prokurator Generalny wyraził pogląd, że wniesiony protest wyborczy należy pozostawić bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 82 § 2 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2022, poz. 1277 ze zm., dalej: „k.wyb.”) protest przeciwko ważności wyborów może wnieść wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania. Jeśli protest wnoszony jest przeciwko ważności wyborów w okręgu wyborczym lub przeciwko wyborowi posła lub senatora, legitymację do jego wniesienia posiada wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania na obszarze danego okręgu wyborczego (art. 82 § 3 k.wyb.). Stosownie zaś do art. 82 § 5 k.wyb. prawo wniesienia protestu przysługuje również przewodniczącemu właściwej komisji wyborczej i pełnomocnikowi wyborczemu.

Wskazać również należy, że zgodnie z art. 241 § 3 k.wyb. wnoszący protest ma nie tylko obowiązek sformułowania w nim zarzutów, o których była mowa w poprzednim punkcie, ale również przedstawienia lub wskazania dowodów, na których opiera swoje zarzuty.

Niesprostanie przez wnoszącego protest tym obowiązkom lub wniesienie protestu przez osobę do tego nieuprawnioną, zgodnie z art. 243 § 1 k.wyb., prowadzi do pozostawienia protestu bez dalszego biegu.

2. Przenosząc powyższe na realia niniejszej sprawy wskazać należy, że pomimo podkreślenia w pierwszym zdaniu, iż wnoszący protest działa „jako wyborca”, nie ma wątpliwości, że podstawą protestu są wyłącznie okoliczności, zaobserwowane przez wnoszącego protest w związku z wykonywaniem

przez niego obowiązków męża zaufania, nie zaś realizacją przysługujących wnoszącemu protest praw, jako wyborcy.

Artykuł 82 § 2, 3 i 5 k.wyb. określa podmioty uprawnione do wniesienia protestu przeciwko ważności wyborów. O ile więc nie ulega wątpliwości, że wnoszący protest, jako wyborca, którego nazwisko w dniu wyborów było umieszczone w spisie wyborców w jednym z obwodów głosowania, posiada legitymację do wniesienia protestu przeciwko ważności wyborów, o tyle nie przysługuje ona mężowi zaufania.

3. Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 243 § 1 zd. 1 w zw. z art. 258 k.wyb., postanowił jak w sentencji.

[ms]

[ał]